

καὶ ἀντὶ δολῆς δίδει εἰς αὐτὸν σύντροφον καὶ σύνοικον. Ἡ γυνὴ διατηρεῖ μετὰ τὸν γάμον τὴν κυριότητα τῶν κτημάτων της· τὸ δὲ συνοικέσιον καθίσταται τοιούτῳ τρόπῳ κοινωνία μετὰ δύο ἴσων μερῶν, καὶ ὁ σύζυγος ἐφείλει εἰς τὴν σύζυγον ὑπὸ τὸν τίτλον τῆς προγαμίας ἀφραῆς ὅσῃν ἔλαβε ποσότητα εἰς προῖκα. Ἡ μήτηρ καὶ τὸ τέκνον δὲν λογίζονται τοῦ λοιποῦ ξένοι πρὸς ἀλλήλους, ἀλλὰ διαδέχεται ὁ εἰς τοῦ ἄλλου ἀμοιβαίως τὴν κληρονομίαν. Ὁ γάμος ἀναλαμβάνει ἡμέρα τῇ ἡμέρα χαρακτῆρα διαρκέστερον καὶ πλὺν δημόσιον· ὁ δὲ νόμος, μὴ τολμῶν εἰσέτι νὰ καταργήσῃ τὴν μετὰ παλλακίδων συμβίωσιν καὶ τὸ διαζύγιον, τὰ ἀποδοκιμάζει μὲ τὴν μεγαλητέραν ἀπέχθειαν· ἡ ἔφηβος γυνή, ἐπὶ τέλους, ἀπαλλάττεται τῆς ἐπιτροπείας, ἡ δὲ βραδεία αὐτῇ ἀπελευθέρωσις ἐκπληροῦται μόλις ἐπὶ τῶν ἀμέσων διαδόχων τοῦ Ἰουστινιανοῦ.

Ἐπίσης μετεβλήθη ἡ τύχη τοῦ ὑπεξουσίου υἱοῦ· ὁ πατὴρ ἤναγκάσθη νὰ μεταλλάξῃ εἰς εὐνοϊκὴν προστασίαν τὸν τρομέρον δεσποτισμὸν, μὲ τὸν ὁποῖον τὸν ὤπλιζεν ὁ παλαιὸς νόμος· ὁ μέγας Κωνσταντῖνος τοῦ ἀφαιρῆ διαπάντα τὸ ζῶν καὶ θανάτου δικαίωμα· οὐδὲ βареiαν ποινὴν δύναται νὰ τὸν ἐπιβάλῃ ἄνευ τῆς μεσολαβήσεως τοῦ δικαστοῦ· καὶ τὰ μὲν νήπια δὲν φοβοῦνται πλέον νὰ παραχωρηθῶσιν εἰς ἀποζημίωσιν, ἢ νὰ πωληθῶσιν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἡ δὲ αἰδώς καὶ σωφροσύνη τῶν θυγατέρων προστατεύεται κατὰ τῆς φιλαργυρίας τῶν γεννητόρων των· ὁ ὑπεξούσιος υἱὸς λογίζεται προσβῆτι διάφορον παρὰ τὸν πατέρα πρόσωπον, καὶ δύναται νὰ ἔχῃ ἰδίαν ἰδιοκτησίαν.

Τέλος δὲ πάντων, ὁ πατὴρ δὲν δύναται ν' ἀποκληρώσῃ τὰ τέκνα του ἐξ ἰδιορρυθμίας, ἀλλ' ὀφείλει, διὰ νὰ πράξῃ τοῦτο νομίμως, νὰ στηρίζεται εἰς σημαντικὰς αἰτίας καὶ προσηκόντως ἀποδεδειγμένας.

4. Αἱ παλαιαὶ νομοθεσίαι μικρὸν φροντίζουσι περὶ τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων. Πᾶν ἰδιωτικὸν συμφέρον ἀφανίζεται καὶ ἐξαλείφεται ἐνώπιον τῶν κοινωνικῶν ὀφελῶν· τὸ συμφέρον τῆς πολιτείας νομιμοποιεῖ καὶ ἐπικυροῖ πᾶσαν ἀδικίαν καὶ παρανομίαν. Εἰς ἐκάστην οἰκίαν τὸ πᾶν ἀναφέρεται εἰς τὸν πατέρα, ὁ πατὴρ αὐτὸς θυσιάζεται εἰς τὰ κοινὰ συμφέροντα τῆς οἰκογενείας, ἡ οἰκογένεια ἀμοιβαίως εἰς τὴν γενεάν, καὶ ἡ γενεὰ εἰς τὴν πολιτείαν. "Ἐγὼγ' οὖν," λέγει ὁ Νομοθέτης τοῦ Πλάτωνος, "οὗς ὅμως ὅμως αὐτῶν εἶναι τίθημι, οὔτε τὴν οὐσίαν ταύτην· ζῦμπαντος δὲ τοῦ γένους ὅμως τοῦ τε ἔμπροσθεν καὶ τοῦ ἔπειτα ἐσομένου· καὶ ἔτι μᾶλλον τῆς πόλεως εἶναι τό, τε γένος πᾶν καὶ τὴν οὐσίαν." Εἰς τὴν Ἀσίαν ἡ μὲν ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου, καταπιεζομένη εἰς ὅλην τὴν ἐνέργειαν δι' αὐστηροτάτων νόμων, κατεφρονήθη καὶ κατεπατήθη· ὁ δὲ ἀνθρώπος, ὑποκύπτων εἰς τὸν σιδηροῦν ζυγὸν διὰ νὰ ἐξημερωθῇ καὶ καταδασμασθῇ, ὡς ἄλογον θηρίον ἐθεωρήθη καὶ μετεχειρίσθη.

Ὁ Χριστιανισμὸς ἀνύψωσε τὸ πεπτωκὸς τοῦτο δημιοῦργημα· διδάσκων τὸν ἀνθρώπον νὰ χαλιναγωγῇ τὰ

πάθη του, τὸν ἀπέδωκε τὴν ἐξάσκησιν τῶν ἐλευθεριῶν του καὶ τὴν ἀπόλαυσιν τῶν δικαιωμάτων του· ἡδυνήθη νὰ προστατεύσῃ τὰ ἀτομικὰ συμφέροντα ἐναντίον τῆς γενικῆς καταδυναστείας, καὶ νὰ συνδιαλλάξῃ τὴν ἐλευθερίαν ἀνάπτυξιν τῶν ἰδιαιτέρων προσωπικῶν συμφερόντων μὲ τὴν διατήρησιν τῆς κοινωνικῆς τάξεως. Κατέστησεν ἀληθῶς φυσικὴν τινα νομοθεσίαν, θεμελιουμένην εἰς τὴν νομιμότητα, εἰς τὰ ἀπαράγραπτα τῆς ἀνθρώπινης συνειδήσεως δικαιώματα, καὶ ὅχι εἰς βδελυρὰ προνόμια ἢ εἰς αὐθαίρετα συναλλάγματα.

Ἐν τούτοις, ὁπότε ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία ἀνέλαμψεν ἐπὶ τῆς γῆς, ὁ Ῥωμαϊκὸς πολιτισμὸς ἀπεγήρασεν, ἐξέλειπον δὲ ἀπ' αὐτὸν καὶ ὁ καιρὸς καὶ αἱ δυνάμεις διὰ νὰ πραγματοποιήσῃ εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ ἀστυκὴν σφαῖραν τὰ ἀγαθοεργήματα τῆς νέας ταύτης πίστεως. Ὁ Ἰουστινιανὸς ἐδοξάσθη, διότι ἐνόησε καὶ εὐκόλυνε τὴν ἀναγεννωμένην ταύτην τάσιν, διότι μετ' ἐπιστασίας συνήθροισε τὸν σπόρον διὰ τὸ μέλλον· καὶ οὗτος μὲν ἐξεπλήρωσε μὲ καρτερίαν τὸ μέγα καὶ ὑψηλὸν αὐτοῦ ἔργον, ἐμελλεν ὅμως νὰ μὲν ἀτελής· οἱ δὲ ἀδύνατοι διάδοχοί του δὲν εἶχον οὔτε τὴν δύναμιν, οὔτε τὴν θέλησιν νὰ τὸ ἀποτελειώσωσι. Στίφη βαρβάρων ἐπλημύρισαν τὴν Εὐρώπην, καὶ ἀντικατέστησαν τὰς παλαιὰς γενεάς, ἐξασθενισθείσας ἤδη. Ὅτε δὲ ὁ ἀνανεωθεὶς κόσμος ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸν νέον τοῦτον κατακλυσμὸν, ἐχρειάσθησαν αἰῶνες εἰς τὸν πολιτισμὸν διὰ νὰ λάβῃ τὴν μακρὰν καὶ ἐπίπονον πορείαν του, καὶ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὰς παλαιὰς του κατακτήσεις. Τὴν σήμερον ἀκόμη εἶναι πολὺ μακρὰν οὗτος τοῦ ν' ἀπολαύῃ ὅλας τὰς συνεπειὰς τῆς Χριστιανικῆς διδασκαλίας. Μόλις ἤρχισε τὸ ἔργον τοῦτο, μένει δὲ τοῦ λοιποῦ νὰ συλλέξωμεν τοὺς ὠραιότερους καρποὺς τοῦ εἰς τὸν τόπον τοῦ Κρανίου ἀναβλαστήσαντος δένδρου.—Μετάφ. ἐκ τοῦ Περιόδ. Συγγράμ. Revue de la Legislation.

ΚΟΣΜΙΚΟΝ ΑΓΑΘΟΝ.—Ἐξ ὧν ὅσοι τὴν περιφλαυτίαν ἐξήτησαν ποῦ εἶναι ὅστις ἐπέτυχεν; Ὅποιος ἔκαμε τὸν χρυσὸν εἰδῶλον αὐτοῦ, εὐχαριστήθη; Ὅποιος ἰδρῶσεν εἰς τὸ στάδιον τῆς φιλοδοξίας, ἀντημεῖφθη; Ὅποιος ἐγεύθη πᾶσαν ἡδονὴν τῶν αἰσθήσεων, εὐδαιμονεῖ; Ἐμπορεῖ τις ν' ἀποκριθῇ καταρατικῶς; Ὅχι, οὐδεὶς. Ὅταν δ' ἐρωτήσῃ αὐτὸν ἡ συνειδήσις του, καὶ βέβαια θέλει τὸν ἐρωτήσῃ, "Ποῦ εἶναι οἱ πεινῶντες, τοὺς ὁποίους ἔθρεψες; Οἱ διψῶντες, τοὺς ὁποίους ἐπότισες; Ὁ ξένος, τὸν ὁποῖον ἐσκέπασες; Ὁ γυμνός, τὸν ὁποῖον ἐνδυσες; Ὁ φυλακωμένος, τὸν ὁποῖον ἐπέσχεψης; Ὁ ἀσθενής, τὸν ὁποῖον ὑπῆρέτησες;" πῶς θέλει αἰσθανθῆναι, ὅταν ἐξ ἀνάγκης ἀποκριθῇ, "Οὐδὲν ἀπὸ ταῦτα ἔπραξα—μόνον δι' ἑμαυτὸν ἐσυλλογίζομαι!"

ΧΡΕΩΣΤΕΙ ΚΑΘΕΙΣ νὰ γίνεταί ὅσον τὸ δυνατόν εὐαρεστος πρὸς ἐκείνους, τοὺς ὁποίους ἡ φύσις ἔκαμεν, ἢ αὐτὸς ἐδιάλεξεν, ὡς συντρόφους τῆς ζωῆς του.